

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1To/9/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8411010377
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Pirkovská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8411010377.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Vladimíra Monoka na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.05.2013, v trestnej veci proti obžalovanému V. S. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. c/, d/ Tr. zák. o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T 175/2011 zo dňa 18.02.2013 takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovaného
V. S., nar. XX.X.XXXX v R., okres K., trvale bytom
ul. N. K. č. XXX/XX, R., okres K.,
nezamestnaného, vo väzbe od 23.06.2011 v Ústave na
výkon väzby v W.

u z n á v a v i n n ý m , ž e

-v období najmenej od mesiaca júl 2008 až do 23.6.2011 v R., okr. K., ako manžel T. S. a otec Q. S., Q. S. a V. S. v mieste svojho trvalého bydliska, v rodinnom dome na ul. N. K. č. XXX/XX, sústavne a opakovane pod vplyvom požitého alkoholu, najmenej 3 krát týždenne, sa správal voči svojej manželke T. S., ako aj voči svojim synom agresívne, vulgárne im nadával, ponižoval ich slovne a to opakovane cez deň aj v noci, dokiaľ nezaspal, vyhrážal sa manželke, že ju zabije, keď ich rozvedú, že jej zapichne nôž do srdca, vyhrážal sa, že ich všetkých vypáli, vyhrážal sa jej s nožom v ruke, taktiež sa vyhrážal slovami, že ju zabije a ide doniesť sekeru, v nočných hodinách bol hlučný, kričal, búchal dverami, svietil svetlo, pričom v posledných 3 mesiacoch sa jeho agresivita po požití alkoholu zvyšovala a intenzita jeho vyhrážok sa stupňovala tak, že manželka a synovia Q., Q. a V. mali strach o svoj život a zdravie, pričom po podaní žiadosti o rozvod T. S. sa vyhrážal, že manželku zabije, dom vypáli a zabije aj seba,

t e d a

týral blízke, osoby spôsobujúc im psychické utrpenie ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, vyhrázaním sa, odopieraním spánku, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním, ohrozujúcim jej psychické zdravie a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania,

č í m s p á c h a l

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. v spojení s ust. § 138 písm. b/, j/ Tr. zák.

Z a t o m u u k l a d á

Podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) rokov n e p o d m i e n e č n e .

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. z a r a d' u j e obžalovaného na výkon uloženého trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného V. S. vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. c/, d/ Tr. zák. s použitím ust. § 138 písm. b/, j/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

-v období najmenej od mesiaca júl 2008 až do 23.06.2011 v R., okres K., ako manžel T. S. a otec Q. S., Q. S. a V. S. v mieste svojho trvalého bydliska, v rodinnom dome na ul. N. K. č. XXX/XX, sústavne a opakovane pod vplyvom požitého alkoholu, najmenej 3-krát týždenne, sa správal voči svojej manželke T. S., ako aj voči svojim synom agresívne, vulgárne im nadával, ponižoval ich slovne a to opakovane cez deň aj v noci, dokiaľ nezaspal, vyhrážal sa manželke, že ju zabije, keď ich rozvedú, že jej zapichne nôž do srdca, vyhrážal sa, že ich všetkých vypáli, vyhrážal sa jej s nožom v ruke, taktiež sa vyhrážal slovami, že ju zabije a ide doniesť sekeru, v nočných hodinách bol hlučný, kričal, búchal dverami, svietil svetlo, pričom v posledných 3 mesiacoch sa jeho agresivita po požití alkoholu zvyšovala a intenzita jeho vyhrážok sa stupňovala tak, že manželka a synovia Q., Q. a V. mali strach o svoj život a zdravie, pričom po podaní žiadosti o rozvod T. S. sa vyhrážal, že manželku zabije, dom vypáli a zabije aj seba.

Za tomu podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 1, 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zároveň uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, obžalovaný odvolanie (aj keď v zápisnici o hlavnom pojednávaní je nesprávne uvedené sťažnosť) a to voči všetkým výrokom rozsudku. Podané odvolanie sám aj prostredníctvom svojho obhajcu odôvodnil. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie aj prokurátor, ktorý takisto neskôr podané odvolanie odôvodnil.

Obžalovaný v dôvodoch odvolania uvádza, že prvostupňový súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. On sa konania, pre ktorý bol obžalovaný, v žiadnom prípade nedopustil. Je pravdou, že sa s poškodenou často hádali, vždy však išlo výlučne o slovné nezhody, ktoré pramenili predovšetkým z manželkinej nevery. Najväčším problémom v rodine bol a je alkohol. Ten sa netýka len jeho, ale aj samotnej poškodenej, ktorá sa preukázateľne liečila. Je toho názoru, že jeho konanie nenapĺňa skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. po objektívnej stránke, keďže vzhľadom na intenzitu údajných útokov, okolností, ktorými boli tieto podmienené-hádkami o požívaní alkoholických nápojov a o nevere poškodenej a jej provokovaní, ako aj trvanie doby, kedy útoky prebiehali a tiež znalecké dokazovanie, ktoré jednoznačne nepreukázalo syndróm týranej osoby ani v prípade jeho manželky, ani ktoréhokoľvek iného člena rodiny, nemožno jeho konanie voči poškodenej posudzovať ako týranie. V jeho prípade tiež nie je možné konštatovať naplnenie subjektívnej stránky uvedeného zločinu, nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo preukázané úmyselné zavinenie a to či už vo forme priameho úmyslu alebo

nepriameho úmyslu týrať manželku alebo deti. U nej, ani u detí sa syndróm týranej osoby neprejavil. Rovnako aj z výpovedí svedkov plynie, že o ich hádkach vedeli len z počutia, nikto z nich neuvádza, že by bol ich očitým svedkom, že by spozoroval na poškodenej resp. deťoch známky fyzického násillia alebo že by sa poškodená niekomu zdôverila, že v dôsledku jeho konania má obavu o svoj život. Ani učiteľka najmladšieho syna nespozorovala zmeny v jeho správaní alebo zranenia, ktoré by nasvedčovali fyzickému násilliu. Tieto skutočnosti sa nepotvrdili ani z výpisov zo zdravotnej dokumentácie poškodenej, z ktorej plynie, že poškodená sa v rozhodujúcom období sťažovala na to, že pije, berie pôžičky, vystrája a že ho má dosť už len keď ho vidí, avšak nevyskytuje sa tam záznam, ktorý by podporil jeho vinu zo žalovaného skutku. Pokiaľ by prvostupňový súd mal za preukázané, že sa takéto protizákonné konanie z jeho strany dialo, mal zvážiť zmenu právnej kvalifikácie skutku, nakoľko v tomto prípade jednoznačne nie sú naplnené skutkové znaky trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. Pritom niektorí svedkovia uvádzali skutočnosti, ktoré si pamätali z obdobia pred rozhodujúcim obdobím, pričom za tento skutok už bol raz súdený. Viaceré výpovede svedkov potvrdzovali iba krik a hádky, maximálne vulgarizmy z jeho strany voči poškodenej, dokonca sama poškodená uviedla, že nepočula, aby sa vyhrážal, alebo vulgárne nadával ich deťom. Nepotvrdila skutočnosť, že by ju mal budiť, teda brániť jej v spánku a psychické týranie voči svojej osobe si vysvetľovala tým, že občas rozbil nejaký ten predmet v domácnosti. Toto konanie, ako je špecifikované poškodenou, však nie je možné považovať za psychické týranie, práve naopak, bola to poškodená, ktorá mu odopierala prístup k jedlu. Opakovane uvádza, že z jeho strany sa vždy jednalo len o slovné útoky na poškodenú, keď bol pod vplyvom alkoholu, pričom k uvedenému konaniu ho vždy vyprovokovala ona svojim narážkami, obvineniami, že pije a nestará sa o rodinu a samozrejme svojou neverou, ktorá sa ho veľmi dotkla. Má za to, že výpovede poškodenej boli jednoznačne motivované snahou ublížiť mu, dostať ho do výkonu trestu a nešlo o pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností tak, ako sa stali. Navyiac obžalovaný opakovane uvádza, že svedkyňa vo svojej výpovedi potvrdila tie skutočnosti, ktoré uvádzal on. Podľa neho v priebehu prvostupňového konania neboli vykonané také dôkazy, ktoré by jednoznačne a nespochybniteľne preukazovali jeho vinu nad všetky pochybnosti a v ktorých by výrok rozhodnutia súdu mal stabilnú oporu. Keďže nebol zabezpečený ani súhrn nepriamych dôkazov, ktorý by potvrdzoval spáchanie skutku podľa skutkovej vety uvedenej v obžalobe, má za to, že ak sa určité okolnosti nepreukážu, alebo existujú pochybnosti, musí sa rozhodnúť v prospech obžalovaného. Konštatuje, že porušenie práva garantujúceho prezumpciu neviny v konečnom dôsledku znamená porušenie základného ľudského práva, resp. práva garantovaného jednotlivcovi priamo Ústavou SR, a preto je nepochybné, že prvostupňový súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. b/, resp. písm. c/ Tr. por. zrušil rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Okresný prokurátor v dôvodoch odvolania konštatuje, pre aký skutok bol obžalovaný uznaný vinným, ako bol tento skutok prvostupňovým súdom právne posúdený a aký trest bol obžalovanému uložený. Ďalej uvádza, že je možné súhlasiť s právnou kvalifikáciou skutku a konania obžalovaného V. S. v zmysle ust. § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., je možné súhlasiť aj s uloženým trestom v trvaní 7 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia (tu je potrebné k dôvodom odvolania prokurátora uviesť, že obžalovaný bol napadnutým rozsudkom zaradený pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia), ako aj s uloženým ochranným protialkoholickým liečením ústavnou formou. Podľa neho však nie je možné súhlasiť s rozhodnutím súdu aj o uznaní viny za použitia kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. Nie je možné súhlasiť s názorom súdu a použitím uvedeného kvalifikačného znaku skutkovej podstaty, že sa dopustil obdobného konania v posledných 24 mesiacoch. Je zrejmé, že trestnej činnosti sa dopúšťal a začal dopúšťať od mesiaca júl 2008, avšak vo svojom konaní pokračoval a dopúšťal sa ho až do vznesenia obvinenia a to do 23.06.2011. Keďže ide o trváci trestný čin špecifického charakteru, k jeho dokonaniu došlo až po uplynutí 24 mesiacov. Z týchto dôvodov bola obžaloba podaná bez posudzovania konania obžalovaného podľa § 208 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. Právnu kvalifikáciu skutku obžalovaného je preto možné považovať za nezákonnú a nesprávne aplikovanú v rámci právneho posúdenia skutku, pre ktorý bol obžalovaný odsúdený. Navrhol, aby krajský súd zrušil rozhodnutie okresného súdu, vrátil vec tomuto súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, resp. v prípade dostatočne zistených dôvodov rozhodol o správnosti právnej kvalifikácie skutku vlastným rozhodnutím.

K odvolaniu prokurátora je potrebné uviesť, že (aj keď to prokurátor vo svojom odvolaní výslovne neuvádza), vzhľadom na znenie dôvodov odvolania je nepochybné, že ide o odvolanie podané v prospech obžalovaného, čo napokon skonštatoval aj krajský prokurátor na verejnom zasadnutí a vo

vzťahu k tejto časti právnej kvalifikácie doplnil dôvody odvolania ešte o skutočnosť, že vo vzťahu k tejto právnej kvalifikácii chýba jej odraz v skutkovej vete napadnutého rozsudku, pričom správne použitie zákona by následne malo mať vplyv aj na výmeru trestu. Pokiaľ by bolo odvolanie prokurátora podané v neprospech obžalovaného, pri ukladaní trestu by totiž potom prichádzalo do úvahy zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby v zmysle ust. § 38 ods. 4 Tr. zák., čo však už za danej situácie nie je možné.

Na základe podaných odvolaní preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por., alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok naozaj trpí vadou, v dôsledku existencie ktorej je nevyhnutné ho zrušiť.

V konaní pred súdom prvého stupňa boli v posudzovanej veci podľa názoru krajského súdu vykonané dôkazy v takom rozsahu, ako to ust. § 2 ods. 10 Tr. por. vyžaduje. Bolo teda postupované tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Dôkazy, ktoré boli v predmetnej veci vykonané, okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol a podrobne aj rozpisal, ktoré skutočnosti z jednotlivito vykonaných dôkazov vyplývali.

Vzhľadom na obsah vykonaných dôkazov aj podľa názoru krajského súdu bolo nepochybne preukázané, že skutok tak, ako je uvedený vo výroku napadnutého rozsudku, sa stal a že tento skutok obžalovaný spáchal a to napriek tomu, že jeho spáchanie obžalovaný v priebehu celého trestného stíhania popiera. Obžalovaný vo svojich výpovediach totiž uvádzal, že nič z toho, čo sa mu kladie za vinu, nie je pravda, všetko je vymyslené, manželku v živote neudrel, tak ako by ju mohol týrať, je pravda, že sa hádali, bolo to však kvôli jedlu, pretože mu vykrikovala, že ona ho nebude živiť, keď nerobí, zobrala mu jedlo, hodila do koša, všetko skrývala, nadávala mu, že je ožran, že smrdí, a vtedy, keď jemu nadávala, nadával jej aj on. Nevyhrážal sa manželke ani deťom, nepoužíval pritom žiadne nože, sekery sa podobne, nevyhrážal sa tým, že podpáli dom, nebudil ich v noci, nevyhrážal sa nijako v súvislosti s rozvodom manželstva, alkoholické nápoje nepožíval vo zvýšenej miere a podľa neho manželka ani deti z neho nemali strach.

Uvedená obrana obžalovaného tak, ako to konštatuje súd prvého stupňa, je aj podľa názoru krajského súdu vyvrátená predovšetkým výpoveďou svedkyne-poškodenej T. S., ktorá vo svojich výpovediach uvádzala, že odkedy sa obžalovaný vrátil z väzby (v ktorej bol pre trestný čin rovnakej povahy), neustále ich psychicky týral, uvedené týranie sa stupňovalo a za posledný polrok to už bolo prakticky každý tretí deň. Keď získal peniaze, okamžite si išiel kúpiť alkohol, opil sa a následne sa im vyhrážal zabitím, vypálením, vulgárne nadával jej, a keď sa jej deti zastali, jeho zlosť sa obracala proti nim a vyvršoval sa na nich. Po tom, čo bol v predošlej veci odsúdený, dovolila, aby s nimi býval, žili spolu asi 4-5 mesiacov a potom sa to začalo všetko opakovať, od júla 2008 potom častejšie požíval alkoholické nápoje, pod ich vplyvom vykrikoval, že ona je všetkému na vine, že nahovára deti, vulgárne jej nadával, vyhrážal sa jej, že ju zabije, sústavne vulgárne nadával, chodil búchať, rozhadzoval veci, v jednom prípade vzal na ňu nôž, vtedy sa aj bála, vždy sa postavila tak, aby mohla utiecť. Raz sa jej vyhrážal, že pôjde po sekeru a keď podala návrh na rozvod, vyhrážal sa, že zabije ju aj seba. Vyhrážky obžalovaného, jeho agresívne správanie i pravidelné vulgárne nadávky síce do priameho fyzického napadnutia neprerástli, avšak v dôsledku tohto správania sa obžalovaného musela vyhľadať pomoc psychiatra, u ktorého sa lieči.

Výpovedi tejto svedkyne naozaj niet dôvod neveriť a to vzhľadom na fakt, že jej tvrdenia o správaní sa obžalovaného potvrdzujú vypočutí svedkovia, ktorí v domácnosti obžalovaného žili a to synovia V. S., Q. S., Q. S. ako aj svedkyňa V. Y.-S. a sčasti aj W. Y., manžel V. Y.. Všetci uvedení svedkovia potvrdili, že obžalovaný alkoholické nápoje požíval takmer pravidelne a pod vplyvom alkoholických nápojov vulgárne nadával, najmä manželke, vyhrážal sa jej ale aj im, že ich zabije, rozbíjal zariadenie domácnosti, búchal, v noci ich budil tým, že keď prišiel opitý, zapaloval svetlo, nedal im spať, chcel riešiť problémy. Toto správanie obžalovaného sa opakovalo v pravidelných intervaloch, pričom postupne sa agresivita vyhrážok a nadávok stupňovala a vystupňovala po tom, čo matka podala žiadosť o rozvod. Od vtedy sa vyhráža celej rodine, že keď ich rozvedú, pozabíja celú rodinu, vypáli dom a potom zabije

seba. Keďže takéto správanie, resp. časť z neho, potvrdzujú aj ďalší svedkovia svedok V. S., V. X., K. S. i ďalší, niet dôvod výpovediam poškodených naozaj neveriť.

Aj keď je potrebné súhlasiť s námietkou obhajoby, že u žiadneho z poškodených nebol pri znaleckom vyšetrení znalkyňou z odboru psychológie diagnostikovaný tzv. syndróm týranej osoby, neznamená to ešte, že by konanie obžalovaného tak, ako bolo právne ustálené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, nemalo napĺňať znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák., ale že by v súlade s návrhom obhajoby malo byť posúdené len ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák.

Zo znenia ust. § 208 plynie, že sa trestného činu dopustí páchatel', ktorý týra blízku osobu alebo osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove spôsobujúc jej fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorým zo spôsobov, ktoré sú pod písmenami a/ až e/ presne rozpísané.

Týraním sa rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou osobou alebo osobou, ktorá je v starostlivosti alebo výchove páchatel'a, ktorým páchatel' prejavuje hrubší stupeň citlivosti a bezohľadnosti, vyznačuje sa určitou trvalosťou, prípadne aj sústavnosťou alebo opakovanými útokmi, ktoré táto osoba vzhľadom na jeho hrubú bezohľadnosť alebo bolestivosť považuje za ťažké príkorie, ponižovanie. Predpokladom trestného činu je, aby v dôsledku týrania zo strany páchatel'a bolo spôsobené fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorou z uvedených foriem a nevyžaduje sa, aby u zverenej osoby vznikli následky na zdraví. Znamená to teda, že nie je možné urobiť záver, že pokiaľ nebol diagnostikovaný tzv. syndróm týranej osoby, nemohol sa páchatel' voči tomu-ktorému poškodenému trestného činu týrania zverenej a blízkej osoby dopustiť. Navyiac v danom prípade je preukázané, že nie na fyzickom ale na psychickom zdraví správanie sa obžalovaného u poškodených následky zanechal. Tvrdenie poškodenej T. S. o tom, že musela vyhľadať pomoc psychiatra, je potvrdené jednak lekárskymi správami, ako aj výpoveďou samotného svedka, MUDr. H. W., ktorý potvrdil, že poškodená u neho vyhľadala pomoc už v auguste roku 2004 s depresívnymi prejavmi, napätosťou, bola nervózna, sťažovala sa na agresivitu manžela, zistila sa u nej depresívna choroba, ktorá sa prejavuje ťažkosťami, smútkom, beználadovosťou, napätím, podráždením, nespavosťou a nevykonnosťou a od uvedenej doby sa u neho pacientka lieči. Do októbra 2012 absolvovala 28 návštev.

Aj zo znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológie PhDr. C. W. sú zrejmé dôsledky, ktoré u poškodených správanie sa obžalovaného zanechal. Zo znaleckého posudku uvedenej znalkyne plynie, že u poškodenej T. S. bola v čase znaleckého vyšetrenia zistená vystupňovaná úzkosť, znížená odolnosť voči záťaži s pomerne rýchlo tvoriacou sa neuroticko-symptomatológiou, dospela k záveru, že práve vplyvom správania sa obžalovaného dochádzalo k vystupňovaniu úzkosti, strachu z jeho agresívnych prejavov, ktoré poškodená spomínala. V čase vyšetrenia nebol jej stav taký zlý, že by sa dal stanoviť syndróm týranej osoby, ale je to aj vďaka tomu, že sa dlhodobo psychiatricky lieči a užíva lieky, ktoré pôsobia proti úzkosti a depresii. U V. S. a Q. S. takisto boli prítomné stavy úzkosti, u dvoch z nich v detstve dlhšiu dobu nočná enuréza, ktorá mohla byť dôsledkom disharmonického prostredia, v ktorom deti vyrastali, takže stavy úzkosti a napätia súviseli so správaním sa otca. U žiadneho z poškodených nezistila znalkyňa snahu obžalovanému poškodiť.

Vzhľadom na uvedené teda nie je možné súhlasiť s námietkou obhajoby, že by konanie obžalovaného malo byť posúdené len ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák. (ako takéto prečin mohlo byť posúdené jedine v tom prípade, ak by šlo o ojedinelé vyskytujúcu sa vyhrážku zabitím) ale sústavné vyhrážanie sa, vulgárne nadávky a ďalšie konanie, popísané vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku nepochybne napĺňa znaky týrania, pretože išlo o sústavné a opakované útoky zo strany obžalovaného voči poškodeným a tie boli pociťované ako príkorie a ponižovanie zo strany obžalovaného.

Správne teda postupoval okresný súd, pokiaľ konanie obžalovaného posúdil ako trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zák. a keďže obžalovaný sa tohto trestného činu dopúšťal dlhší čas v zmysle § 138 písm. b/ Tr. a na viacerých osobách v zmysle § 138 písm. j/ Tr. zák. (podľa § 127 ods. 12 Tr. zák. sa viacerými osobami rozumejú najmenej 3 osoby), správne bolo konanie obžalovaného posúdené aj podľa ods. 2 písm. d/ Tr. zák., teda že sa trestného činu dopustil závažnejším spôsobom konania.

Je však potrebné stotožniť sa s námietkou prokurátora, že opodstatnenie nemá prvostupňovým súdom použitá právna kvalifikácia aj podľa ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. sa dopustí páchatel', ktorý spácha čin uvedený v ods. 1, hoci bol v predchádzajúcich 24 mesiacoch za taký čin odsúdený, alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu za taký čin, prepustený.

Aj keby sa krajský súd nestotožnil s námietkami prezentovanými v dôvodoch odvolania vo vzťahu k nemožnosti použitia uvedeného ustanovenia, faktom je, že okresný súd nemohol uvedenú právnu kvalifikáciu použiť, pretože táto skutočnosť, teda fakt, že bol v posledných 24 mesiacoch pre takýto čin odsúdený, nemá odraz v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Práve uvedená okolnosť bránila tomu, aby bolo možné konanie obžalovaného kvalifikovať aj podľa § 208 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Uvedený nedostatok by nemohol krajský súd ani napraviť s poukazom na fakt, že v danom prípade bolo odvolanie podané a to aj zo strany prokurátora len v prospech obžalovaného a v zmysle ust. § 322 ods. 3 Tr. por. môže odvolací súd v neprospech obžalovaného zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného (len vo výroku o náhrade škody by tak mohol urobiť aj na podklade odvolania poškodeného).

Z uvedených dôvodov preto musel krajský napadnutý rozsudok zrušiť a to v celom rozsahu a keďže spomínané pochybenie mohol napraviť sám, na podklade ust. § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozhodol tak, že obžalovaného uznal za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., v spojení s ust. § 138 písm. b/, j/ Tr. zák. a to na tom istom skutkovom základe, ako bol ustálený súdom prvého stupňa.

Pokiaľ ide o trest, jeho druh a výmeru, aj tu zistil krajský súd pochybenie, ktoré však nemohol v dôsledku nedostatku odvolania podaného v neprospech obžalovaného napraviť.

Okresný súd obžalovanému ukladal trest odňatia slobody podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. úplne na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby (trestná sadzba pre uvedený trestný čin stanovená v osobitnej časti Tr. zákona je vo výmere 7 až 15 rokov).

Pri ukladaní trestu prvostupňový súd žiadnym spôsobom neupravoval zákonnú trestnú sadzbu s prihliadnutím na existenciu či neexistenciu pomeru priťažujúcich alebo poľahčujúcich okolností. Poľahčujúce okolnosti, resp. ich prevahu, v dôsledku existencie ktorých by bolo možné znižovať hornú hranicu trestnej sadzby, nezistil ani krajský súd a existenciou priťažujúcich okolností sa vzhľadom na uvedenú skutočnosť ani zaoberať nemohol. Okresný súd však keďže sám postrehol, že obžalovaný bol už v minulosti odsúdený, mal pri ukladaní trestu správne aplikovať ust. § 38 ods. 5 Tr. zák.

Podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. sa pri opätovnom spáchaní zločinu zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ust. ods. 4 nepoužije.

Keďže obžalovaný súdený zločin spáchal opätovne (pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. už bol totiž uznaný vinným aj predtým rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T 82/07 zo dňa 21.11.2007), mal okresný súd správne v zmysle ust. § 387 ods. 5 Tr. zák. zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu a to postupom uvedeným v § 38 ods. 8 Tr. zák., teda z rozdielu medzi hornou a dolnou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby je v tomto prípade 8 rokov, čiže polovica o ktorú mala byť dolná hranica trestnej sadzby zvýšená, predstavuje 4 roky, čo znamená, že trest mal byť obžalovanému ukladaný v rámci upravenej trestnej sadzby vo výmere 11 až 15 rokov.

Nedostatok odvolania v neprospech obžalovaného bránil krajskému súdu uvedené pochybenie napraviť a preto aj on, rovnako ako aj súd prvého stupňa, musel ukladať trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Tr. zák., teda vo výmere 7 rokov.

Pre výkon uloženého trestu rovnako ako aj súd prvého stupňa, zaradil aj krajský súd obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a to na základe ust. § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., keďže obžalovaný doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody nebol.

Krajský súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvého stupňa, že je potrebné obžalovanému uložiť aj ochranné opatrenie, konkrétne ochranné protialkoholické liečenie, a to na základe ust. § 73 dos. 2 písm. b/ Tr. zák., keďže spáchal trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe a vzhľadom na osobu obžalovaného je možné dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať. Tento záver krajského súdu sa opiera nielen o fakt, že obžalovaný sa trestnej činnosti pod vplyvom alkoholických nápojov voči blízkym osobám dopúšťal po dlhšiu dobu a napriek tomu, že mu predošlým rozsudkom, ktorým bol pre rovnakú trestnú činnosť uznaný vinným, boli v rámci probačného dohľadu uložené aj obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, ale aj vzhľadom na závery znaleckého posudku znalcov z odboru psychiatrie MUDr. K. V. a MUDr. Q. H.. Znalci totiž u obžalovaného diagnostikovali syndróm závislosti od alkoholu s pseudopsychopatiáciou osobnosti a poruchy správania v stavoch alkoholovej opilosti a súčasne skonštatovali, že vzhľadom na diagnostické závery by pobyt obžalovaného na slobode mohol byť potencionálne nebezpečný pre spoločnosť i pre neho samotného a aj oni navrhli vykonanie ochranného protialkoholického liečenia a to ústavnou formou. Takže jednak vzhľadom na návrh znalcov, ale aj vzhľadom na výmeru uloženého trestu, uložil krajský súd ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.